

- самоплагіат – повторна публікація вже опублікованого власного тексту або його частини, що у науковому співтоваристві розцінюється як неетичний акт.

Методичні рекомендації, що допоможуть уникнути звинувачень у плагіаті, можна запропонувати такі: дійсно самостійно написаний текст жодна система перевірки на плагіат не вважатиме за малооригінальний; цитування не може бути за обсягом більше оригінального тексту статті; для докладного опису чужої точки зору на описуваний об'єкт не слід його копіювати і вставляти, досить переказу своїми словами.

З метою уберегти свою працю від «крадіжки» існує відоме поняття «авторське право» – це форма охорони інтелектуальної власності. Авторське право виникає, як тільки твір створюється і, що важливо, охороняються і опубліковані, і неопубліковані праці. Існує декілька способів захисту авторського права: депонування, нотаріальне завірення, самостійне фіксування часу створення роботи, наприклад за допомогою листування (електронного чи паперового).

Грамотне використання знань з розглянутої тематики є сучасною необхідністю.

Г. В. Біловол, В. І. Рубльов, П. В. Рукавішников

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ПОКАЗНИКІВ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Одним із важливих етапів підготовки інженерів-теплоенергетиків та спеціалістів з енергетичного менеджменту є формування вмінь щодо визначення показників рівня енергоефективності роботи технологічного обладнання, виробничих систем або підприємства в цілому. Ці показники необхідні при аналізі роботи за відповідний термін часу; при порівнянні рівня ефективності з іншими підприємствами галузі або з найкращими світовими практиками; при визначенні показників успішності впровадження заходів енергозбереження тощо. Знання та вміння за цим напрямком студенти здобувають при вивченні декількох дисциплін.

На сьогоднішній день досить поширеними та зручними для аналізу роботи підприємств є питомі показники витрати енергії на одиницю виготовленої продукції. Вони створюють необхідну базу для подальшого контролю, статистичного аналізу та управління витратами енергетичних ресурсів. Але з поступовим впровадженням на підприємствах промисловості, комунального сектора та транспорті міжнародного стандарту системи енергоменеджменту ISO 50001 постає потреба викладання методів визначення показників ефективності, що передбачають успішне впровадження на підприємствах цього стандарту.

Головним інструментом аналізу тут виступає регресійний метод, який, як відомо, набув широкого застосування у статистичних дослідженнях різних соціальних сфер життя, а в інженерно-технічних дослідженнях не так поширений.

При застосуванні методу однофакторного регресійного аналізу слід мати відповідні показники за двома перемінними:

Y – статистичне споживання енергоресурсу (електроенергії, палива, стисненого повітря і т.ін.);

X – перемінні фактори, що впливають на статистичне споживання (обсяг виготовленої продукції).

На відміну від питомих показників, регресійний аналіз дає змогу виділити обсяг постійних витрат, що не пов'язані напряму з випуском продукції. Побудовані за допомогою програми Excel графіки регресії та показники точності апроксимації дають уявлення про витрати енергетичних ресурсів, які використовуються у допоміжних системах підприємства і, найчастіше, мають значний потенціал для енергозбереження.

Таким чином, метод регресійного аналізу дозволить майбутнім спеціалістам опанувати універсальний та зручний інструмент для аналізу показників енергоефективності різних видів підприємств.

Е. С. Геворкян

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- 1) **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; формою академічного плагіату є самоплагіат, що